

Marek Mariusz Tytko

Úvod k časopisu "Náboženská a duchovní poezie" (2)

Religious and Sacred Poetry : An International Quarterly of Religion, Culture and Education 1/2, 31-36

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Úvod k časopisu „Náboženská a duchovní poezie” (2)

Pochválen buď Ježíš Kristus! Bůh vám žehnej!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογῆμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοὺς εὐλογεῖ!

Vítejte na webových stránkách mezinárodního vědeckého časopisu Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education („Náboženská a duchovní poezie : Mezinárodní čtvrtletník pro náboženství, kulturu a výchovu“). Jde o časopis (zamýšlený jako čtvrtletník) s interdisciplinárním profilem, zaměřený na problematiku křesťanské religiózní a duchovní poezie v různých aspektech – teologickém, filozofickém, literárním, jazykovém, kulturně-vědním, psychologickém, pedagogickém a historiografickém. Multidisciplinární, kulturní a vzdělávací profil časopisu umožňuje, aby na jeho stránkách byly představeny vědecké teorie a úvahy týkající se biblické poezie, bohoslužebné (liturgické) poezie, religiózní (náboženské) poezie přítomné v proudu křesťanské tradice mnoha národů od starověku přes středověk, novověk až do současné doby (také křesťanské inspirace v poezii). **Katolická** (římskokatolická, řeckokatolická atd.), **pravoslavná** a **protestantská** tradice v religiózní poezii spolutvoří vzájemně se doplňující dědictví křesťanské poezie Evropy vlastí, kterým se chceme vzájemně obohacovat. Křesťanská básnická kultura je studována odborníky z různých zemí z různých aspektů v souladu s hledáním pravdy chápané tradičně jako shoda poznání se skutečností. Předmětem našeho výzkumu jsou mj. Pravda, Dobro, Krása, Posvátnost religiózní poezie. Tematický záběr textů, které publikujeme, se týká věd o člověku (**tvůrčí osoby i příjemce religiózní poezie**) a jeho výtvorů v podobě **religiózní poezie**. Umožňujeme prezentaci výsledků výzkumu fenoménu religiózní a duchovní poezie reprezentantům mnoha oborů. Zejména ve vztahu k **religiózní a duchovní poezii** máme v každém případě zájem mj. o problematiku studovanou vědními obory (nebo podobory), jakými jsou:

1) **teologie**, a to zejména biblická teologie (biblická studia ve vztahu například k žalmům, hymnům, lamentacím, básnickým aspektům Bible) a liturgie (teologie liturgie, teologie kultu);

- 2) **filozofie**, zejména filozofie krásy v religiózní poezii, estetika literatury, axiologie literatury, filozofie poezie, v širším smyslu filozofie kultury, filozofie výchovy, teorie komunikace;
- 3) **literatura**, především historie a teorie literatury a srovnávací literatura všech evropských literatur (religiózní a duchovní poezie v Evropě, zejména ve střední Evropě);
- 4) **lingvistika**, zejména slovanských národů (jazyk religiózní a duchovní poezie);
- 5) **slavistika** zejména ve vztahu ke křesťanské poezii slovanských zemí, včetně;
- 6) **polonistika** (polská religiózní a duchovní poezie, včetně proměn v dialektu),
- 7) **bohemistka** (česká, moravská a česko-slezská religiózní a duchovní poezie);
- 8) **slovakistika** (slovenská religiózní a duchovní poezie),
- 9) **ukrajnistika** (ruská, ukrajinská a rusínská religiózní a duchovní poezie);
- 10) **bělorusistika** (běloruská religiózní a duchovní poezie);
- 11) další **slovanské filologie** (religiózní a duchovní poezie jiných slovanských národů);
- 12) **kulturologie** (náboženská literární a umělecká kultura);
- 13) **pedagogika**, zvláště pedagogika kultury (včetně pedagogiky umění a literatury, pedagogiky umělecké kultury, náboženské kultury), výchova v oblasti religiózní poezie, výchova křesťanskou poezií, krásná literatura v náboženské výchově, didaktika poezie;
- 14) **psychologie** (včetně psychologie tvořivosti), psychologie náboženství, psychologie umělecké a literární religiózní tvorby;
- 15) **historiografie** kultury, především historiografie náboženské literatury (historie křesťanské poezie, dějiny knižní kultury ve vztahu k religiózní poezii, historie jednotlivých křesťanských náboženských básníků).

Naši pozornost zaměřujeme jak na **objekt** (díla religiózní poezie), tak i na **subjekt** (křesťansky zaměřený básník, výtvarník tvořící religiózní díla), všímáme si působení, tvorby i osobnosti věřícího básníka v širokém výzkumném zaměření, v kterém je možný popis, analýza, interpretace a pochopení problému z různých úhlů pohledu. Uvádíme do okruhu výzkumného problému také příjemce náboženských děl, čtenáře Bible (např. žalmů, hymnů, žalozpěvů, poetických pasáží z Písma), jenž je adresátem zprávy obsažené v religiózní poezii (v souladu se zásadami teorie komunikace). Klademe důraz na proces vzdělávání prostřednictvím hodnot religiózní poezie, na proces vzdělávání prostřednictvím křesťanské beletrie, biblického vzdělávání.

O vysoké profesionální úrovni časopisu vypovídá mj. přítomnost předních odborníků – vědců v mezinárodní vědecké radě z desítek univerzit různých zemí Evropy a Ameriky. Máme v úmyslu splnit vysoké standardy národního a mezinárodního bodování za publikované vědecké články.

Dáváme k dispozici badatelům z různých oborů v oblasti humanitních věd, vědcům z různých zemí stránky v našem akademickém vědeckém časopise (vědecky recenzovaném). Zveme autory ke zveřejňování svých původních textů, které jsou výsledkem jejich výzkumu. Vybízíme autory i k publikování recenzí přečtených odborných knih, které jsou zaměřeny na otázky křesťanské religiózní poezie, křesťanské literární kultury, vzdělávání prostřednictvím poezie a podobných náboženských a kulturně-vzdělávacích otázek. Časopis je otevřen spolupráci s vědci (univerzitními učiteli), odborníky z praxe, pedagogy, duchovenstvem i laiky, kteří se hluboce zajímají o křesťanskou kulturu a vynikají koncepční i tvůrčí vědeckou mentalitou.

Jazykem většiny vědeckých článků, upřednostňovaným redakcí Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education ve vztahu k autorským textům, je **angličtina** jako mezinárodní (kongresový) jazyk, jenž je všeobecně srozumitelný, ale zároveň je možné publikovat některé texty také ve slovanských jazycích – polštině, ruštině, češtině a slovenštině. Chtěli bychom spojit Východ a Západ a informovat o výsledcích výsledků výzkumu mezinárodní publikum. Budeme rádi, budete-li publikovat v našem časopise, těšíme se v redakci na vaše autorské texty. Texty přijímáme průběžně. Zveme autory a čtenáře k seznámení se s jednotlivými rubrikami na našich webových stránkách: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Zveme vás, vážení čtenáři, k seznámení se s celým obsahem – modelem nejnovějšího, aktuálního vydání našeho časopisu Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education. Každé číslo obsahuje dvě hlavní části:

- 1) **články, studie, zprávy z výzkumů**, které tvoří jádro našeho časopisu;
- 2) **recenze-materiály** obsahující hodnocení knih a jiné materiály (např. prameny, bibliografie).

Religious and Sacred Poetry je časopisem s volným (zdarma, bezplatným) přístupem ke svému obsahu, což vyplývá ze zásady Open Access (volného přístupu – žádná omezení přístupu k plným verzím umístěných materiálů). To pomáhá autorům, aby se podělili o své odborné výsledky s celým vědeckým světem. Naši autoři tento princip pochopili, a proto u nás rádi publikují. Zveme vás ke spolupráci!

Výsledky výzkumu, které jsme obdrželi od autorů po uzavření posledního, aktuálního čísla a splňující příslušná kritéria, budou publikovány v následujícím (dalším) čísle. Autoři-badatelé z různých zemí mohou průběžně předkládat své články do dalších vydání. Texty předložené redakci jsou předmětem procesu vzájemného vědeckého hodnocení a práce publikované v časopise jsou chráněny autorským právem.

Časopis *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* („Religiózní a duchovní poezie. Náboženství, kultura a vzdělávání. Mezinárodní vědecký časopis“) je relativně nový časopis, založený v roce 2012, ale díky svému profilu i výběru spolupracovníků, vědomých si křesťanských kořenů evropských národních kultur, hluboce zakořeněný v tradici latinské, řecké a křesťanské civilizace. Cílem časopisu je zpřístupnění a šíření výsledků výzkumu křesťanské religiózní poezie v náboženském (teologickém), kulturním (kulturní studia), vzdělávacím (výchovném), umělecko-literárním (literárněvědném), jazykovém (jazykovědném), psychologickém a filozofickém (etickém, estetickém, antropologickém) kontextu, prováděného v různých, většinou evropských univerzitních centrech.

Mezinárodní povahu časopisu *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* zajišťuje nejen mnohonárodnostní složení mezinárodní vědecké rady, ale také autoři, představitelé mnoha národů, prezentující své hodnotné texty i originální, nové a důležité výsledky svých výzkumů. Náš vědecký časopis má v úmyslu neustále rozvíjet spolupráci s mnoha vysokými školami. Usilujeme o vysokou znalostní a formální úroveň, snažíme se o vysokou přesnost výzkumných postupů, dbáme na interdisciplinární bohatství pohledů, snažíme se o pestrost obsahu časopisu i přes jeho úzké tematické zaměření. Jsme vedeni mezinárodní otevřeností při respektování zásady úcty k myšlence Evropy suverénních vlastí, Evropy vzájemně se doplňujících, jedinečných národních kultur, Evropy latinské a řecké civilizace, Evropy křesťanských kořenů, z nichž vyrůstáme jako národní kulturní společenství tím, že po dobu dvou tisíciletí předáváme Evangelium, tradice a bohaté dědictví církve, která dýchá dvěma plícemi – Východem a Západem.

Náš časopis je v podstatě stálým mezinárodním, interdisciplinárním, sociálním, evropským, nezávislým výzkumným projektem věnovaným náboženské a duchovní poezii. Hodnoty uváděné v „Náboženské a duchovní poezii“ jsou výrazem uskutečňování mise, která řídí tvůrce (autory) a editory. Posláním našeho společného mezinárodního projektu spolutvořeného řadou akademiků, je dát čtenářům k dis-

pozici časopis, který poskytuje vědecké výzkumné poznatky týkající se křesťanské religiózní a duchovní poezie a uváděné do oběhu na evropské i celosvětové úrovni. Žádný vědecký časopis s podobným tematickým profilem (není uveden na seznamu mezinárodních časopisů, včetně evropských) dosud nebyl založen. Redakce a autoři toužili po vyplnění této mezery, po obhospodařování specializovaného výzkumu, po zaplnění „bílého místa“ v humanitních oborech.

Náš časopis je vydáván především v prvotní elektronické podobě přístupné přes internet (otevřený přístup) a kromě toho v druhotné tištěné podobě. Budeme usilovat o dosažení vysokého statusu časopisu nejen v národním (polském) parametrickém hodnocení Ministerstva vědy a vysokého školství, ale také o dosažení pozice v seznamu European Reference Index for Humanities (ERIH – Evropského referenčního indexu pro humanitní obory).

Strana 04 CZES

Myšlenka vytvořit vědecký časopis, který by poskytoval prostor infomacím z literatury, kulturních studií, teologie a pedagogiky, humanitních a souvisejících oborů, vznikla v roce 2010 u zakladatele časopisu, učitele a historika umění z Jagellonské univerzity v Krakově dr. Marka Mariusze Tytka. Tento nápad podpořil emeritní profesor UJ, literární vědec, pedagog a kulturolog prof. Bogusław Żurkowski, který stanul v čele mezinárodní vědecké rady periodika. Časopis *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* byl založen dne 3. května 2012 v Krakově. První redakční tým, kromě dvou výše zmíněných vědců, se nyní skládá z následujících polských učenců: prof. UKSW dr hab. Wojciech Feliks Kudyba (literární vědec), prof. UJ dr hab. Maciej Jan Urbanowski (literární vědec), prof. KUL JPII dr hab. Piotr Juliusz Jaroszyński (filozof kultury, zástupce tzv. Lublinské filozofické školy), prof. UMCS dr hab. Anna Marta Żukowska (pedagožka, historička výchovy uměním), prof. UŚ dr hab. Urszula Jolanta Szuścik (psycholožka tvůrčí práce), sestra prof. UPJPII dr hab. Adelajda Sielepin CHR (teoložka, liturgistka), dr hab. Roman Bogacz, kněz (teolog, biblista), prof. AGH dr hab. Adam Michał Nodzeński (statistik), dr Barbara Krystyna Niemiec (lingvistka, pedagožka); z České republiky doc. [dr hab.] PhDr. Libor Martinek, Ph.D., prof. UW. (literární vědec, překladatel); ze Slovenska doc. [dr hab.] Marián Andričik (překladatel, literární vědec), dr. Ivica Hajdučeková (literární vědkyně); z Ukrajiny: prof. dr hab. Svitlana Ivanivna Krawčenko (literární vědkyně), z Běloruské republiky doc. dr Eugeniusz Arkadejowicz Pańków (literární vědec) a doc. dr Olga Eugenijewna Pańkowa (literární vědkyně). Jsme otevření vědecké redakční spolupráci a v budoucnu bude redakční rada v

případě potřeby rozšířena o další odborníky (seznam redaktorů není uzavřený).

Vznik časopisu byl reakcí mezinárodního vědeckého společenství na současnou krizi humanitní literatury. Zakládací listina časopisu uvádí, že časopis je založen jako mezinárodní vědecký čtvrtletník na základě ustanovení, která jsou v souladu s učením římskokatolické církve. Od počátku je profil časopisu jednoznačně interdisciplinární při zachování rovnováhy mezi filologickými vědami, pedagogikou, psychologií, kulturními studií, teologií a filozofií. Funkce šéfredaktora se v květnu 2012 ujal dr Marek Mariusz Tytko.

Časopis, i když se vyvinul z vědeckého prostředí univerzity v Krakově, není spojen pouze s jednou univerzitou, ale od začátku propojuje univerzitní střediska mnoha zemí Evropy. V tomto smyslu jde o mezinárodní spolupráci mnoha vědců, prezentujících výsledky výzkumů prováděných především v akademických centrech ve střední Evropě a zahrnující několik humanitních oborů. Tematický záběr časopisu je patrný z jeho názvu a ten také určuje rámcový profil periodika. Od počátku existence časopisu jsme zároveň vytvořili profesionální webové stránky v několika jazycích: polštině, angličtině, ruštině, běloruštině, češtině, slovenštině a ukrajinštině (jiné jazyky na webu nejsou vyloučeny, jsme otevřeni spolupráci v budoucnosti). Profesionální elektronická verze časopisu je upravena tak, aby každá národní (jazyková) stránka webové stránky odkazovala na stejný obsah časopisu umístěný v souboru ve formátu PDF (PDF), aby bylo možné vyhledávání a stahování z libovolného místa na světě prostřednictvím internetu: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Marek Mariusz Tytko
Editor-in-Chief
(Přeložil Libor Martinek)

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.